

**Finansowanie szkolnictwa wyższego
dylematy władzy:
konkurencyjność czy autonomia**

**Wyższa Szkoła Gospodarki
Bydgoszcz 24.04.2008 r.**

Lament uczelni publicznych („zapaść finansowa”) a fakty

Wydatki publiczne na szkolnictwo wyższe w Polsce oraz nakłady inwestycyjne w uczelniach publicznych

Rok	Nakłady z budżetu państwa ogółem w mln zł	W tym nakłady inwestycyjne w uczelniach publicznych w mln zł
1995	2174,7	280,4
6	3002,4	468,5
7	3752,2	647,5
8	4272,3	863,5
9	5070,5	1055,8
2000	5326,7	1317,1
1	6370,7	1357,9
2	6829,6	1265,5
3	7049,2	1142,5
4	8822,3	1452,2
5	9676,5	1690,7
6	9888,7	1823,8

Czy państwo na naszym poziomie rozwoju może finansować jeszcze więcej szkoły wyższe?

Wysokość PKB na mieszkańca w dolarach a udział % nakładów na szkolnictwo wyższe w stosunku do PKB

Rok	Państwo	Wysokość PKB na mieszkańca w dolarach	Udział % w stosunku do PKB
1985	Austria	10184	1,0%
	Hiszpania	5640	0,4%
	Irlandia	5904	0,9%
	Wielka Brytania	9540	1,0%
	Włochy	7972	0,6%
2005	Polska	7944	0,99%

Jak z efektywnością finansową dydaktyki?

Koszty jednostkowe kształcenia wyliczone przez GUS według tzw. wariantu II w roku 2006

Rodzaj uczelni	Koszty jednostkowe roczne w zł
<u>Uczelnie publiczne ogółem</u>	8689
w tym: Uniwersytety	9138
Uczelnie techniczne	10 291
Uczelnie rolnicze	11 856
Uczelnie ekonomiczne	7323
Uczelnie pedagogiczne	5588
PWSZ	5636
<u>Uczelnie niepaństwowe ogółem</u>	5430
w tym:	
Uczelnie ekonomiczne	5285
Wyższe szkoły zawodowe (licencjackie)	4759

Założenia do reformy Zespołu Minister B. Kudryckiej (1)

Finansowanie szkolnictwa wyższego

Cele zasadnicze:

- Opracowanie systemu finansowania studiów w uczelniach publicznych i niepublicznych
- Zmiana zasad finansowania uczelni na algorytm szerzej uwzględniający wskaźniki jakości i innowacji

Założenia do reformy Zespołu Minister B. Kudryckiej (2)

Finansowanie szkolnictwa wyższego

Cele zasadnicze:

- Zmiana systemu stypendialnego mająca na celu wspomaganie w większym zakresie studentów biednych, wyższe wymagania do otrzymania stypendiów naukowych
- Wprowadzenie stypendiów kierunkowych – zamawianego kierunku kształcenia

PORZĄDKOWANIE SYSTEMU (1):

1. Przygotowanie Planu Finansowania Nauki i Innowacyjności na lata 2009-2015
2. Przygotowanie mapy realizowanych inwestycji na infrastrukturę dydaktyczną finansowanych z budżetu i funduszy sektorowych oraz regionalnych UE
3. Harmonizowanie finansowania zmian z budżetu państwa z finansowaniem ze środków UE

PORZĄDKOWANIE SYSTEMU (2):

4. Przegląd wszystkich programów operacyjnych i przygotowanie informacji o finansowych środkach do wykorzystania przez szkolnictwo wyższe
5. Urealnienie współczynników kosztochłonności studiów.

ZMIANY MAŁYMI KROKAMI (1):

- Zmiana wskaźników algorytmicznego finansowania dotacji stacjonarnej wg starego algorytmu na 2008 rok
- Obecny algorytm uznany za antyrozwojowy mógłby ewoluować w kierunku zmniejszenia udziału „stałej przeniesienia”. Algorytm rozwojowy będzie prowadził do wzmocnienia dobrze działających jednostek wewnątrz uczelni

ZMIANY MAŁYMI KROKAMI (2):

- Wprowadzenie dofinansowania studiów w uczelniach niepublicznych początkowo na poziomie studiów doktorskich i przewodów doktorskich. Przeprowadzenie kampanii informującej o zakresie tej decyzji i uwarunkowaniach
- Otwarcie możliwości dodatkowego wsparcia uczelni (szczególnie PWSZ) przez samorządy terytorialne, zwłaszcza miejskie i wojewódzkie

ZMIANY MAŁYMI KROKAMI (3):

- Wprowadzenie preferencji do studiowania na kierunkach priorytetowych dla państwa, w ramach kierunków zamawianych.

WYŻSZA SZKOŁA
NATIONAL - LOU

Kontrowersje wokół stypendiów naukowych i socjalnych

50 : 50

25 : 75

skąd wziąć dodatkowe pieniądze

ZMIANY STRATEGICZNE, DŁUGOTERMINOWE (1)

- Opracowanie i przeprowadzenie symulacji nowego algorytmu finansowania studiów, zbliżonego dla uczelni publicznych i niepublicznych
- Wprowadzenie podobnych zasad finansowania studiów, podobnego algorytmu dla uczelni publicznych i niepublicznych

ZMIANY STRATEGICZNE, DŁUGOTERMINOWE (2)

- Wprowadzenie systemu kredytów, których otrzymanie uwarunkowane jest posiadaniem indeksu, a spłacanych po podjęciu pracy i osiągnięciu określonego pułapu zarobków
- Stworzenie państwowych funduszy poręczeniowych (poręczenia kredytów) + funduszu na dotacje do odsetek i na niespłacone kredyty

**Całość zmian – półśrodki
brak konkurencji, próba wymuszenia
większej efektywności**

WYŻSZA SZKOŁA
NATIONAL - LOU

Jak mogłoby być?

Gdyby rząd miał więcej odwagi i nie bał się środowiska akademickiego.

WYŻSZA SZKOŁA
NATIONAL - LOU

Propozycje przedstawiono w książce „Społeczeństwo Wiedzy – Szansa dla Polski” (2004)

Założenia zasadnicze:

Tak przekształcić polskie uczelnie aby stały się skutecznym narzędziem dla budowania przewagi konkurencyjnej dla polskiej gospodarki

Podstawowe założenia nowego systemu finansowania:

- Pierwszy rok bez czesnego dla wszystkich studentów przyjętych na studia stacjonarne (w uczelniach publicznych i niepublicznych)
- Począwszy od II roku czesne (swobodnie określone przez uczelnie) wsparte bonem edukacyjnym (około 3000 zł/rok) „idącym” za studentem
- Rozbudowany system stypendialny pozwalający dobremu i pracowitemu ale biednemu studentowi skończyć studia nie płacąc czesnego

Kształcenie najzdolniejszych

- Studia preferencyjne na wybranych kierunkach na najlepszych wydziałach (państwo określa swoje potrzeby)
- Studia doktoranckie (zatrzymać najzdolniejszych w Polsce!)

EFEKT SYSTEMU:

- Uruchomienie konkurencji i podniesienie jakości
- Powolne tworzenie uniwersytetów flagowych

WYŻSZA SZKOŁA
NATIONAL - LOUIS

**DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ
WIECZNY OPTYMISTA**

KP 😊

WYŻSZA SZKOŁA
NATIONAL - LOU